

CMU SHE
CMU Center for Safety, Occupational
Health and Workplace Environment

แผนบริหารจัดการและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง จลาจล

แผนบริหารจัดการและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน
กรณีการชุมนุม ประท้วง จลาจล
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศูนย์บริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(CMU Center for Safety, Occupational Health and Workplace
Environment (CMU SHE))

สถานที่ : 239 ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ : 053-940106

E-mail: cmushe@cmu.ac.th

คำนำ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยศูนย์บริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัย อย่างยั่งยืนในมหาวิทยาลัย ซึ่งหนึ่งในภารกิจสำคัญในการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน คือการจัดทำแผนฉุกเฉิน กรณีการชุมนุม ประท้วง จลาจล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและเตรียมพร้อมตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างความปลอดภัยต่อชีวิตของบุคลากร นักศึกษา และผู้ปฏิบัติงาน ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก การสร้างความมั่นใจและน่าเชื่อถือให้กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคลากรและนักศึกษา รวมถึงทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้การจัดทำแผนบริหารจัดการและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน กรณีการชุมนุม ประท้วง จลาจล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดทำให้สอดคล้องตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2551 และข้อกำหนดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือแผนบริหารจัดการฯ ฉบับนี้ จะมีส่วนช่วยในการปฏิบัติงานด้านการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างปลอดภัย ป้องกันและลดผลกระทบต่อนักศึกษา บุคลากร ผู้มารับบริการ บุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติงาน ชุมชนโดยรอบ และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเพื่อยกระดับและพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของมหาวิทยาลัยต่อไป

คณะทำงาน

กุมภาพันธ์ 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูปภาพ	ง
สารบัญแผนผัง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	7
1.2 วัตถุประสงค์	7
1.3 ขอบเขต	8
1.4 คำจำกัดความ	8
1.5 ข้อมูลทั่วไป	9
บทที่ 2 การจัดการเหตุการณ์การชุมนุม ประท้วง จลาจล	
2.1 การบรรเทาผลกระทบ (Mitigation)	11
2.2 การเตรียมพร้อม (Preparedness)	20
2.3 การตอบสนอง (Response)	23
2.4 การฟื้นฟู (Recovery)	27
บทที่ 3 การสื่อสารในภาวะวิกฤต กรณีการชุมนุม ประท้วง และจลาจล	
3.1 ขั้นตอนการสื่อสารในภาวะวิกฤต	30
3.2 แนวทางปฏิบัติที่สำคัญ	31
เอกสารอ้างอิง	33
ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ 1 การขออนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ภายในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	35
ภาคผนวกที่ 2 กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน	38
ภาคผนวกที่ 3 แบบรายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ทั้งภายใน และภายนอก	49
ดัชนีข้อมูล	40
คณะทำงาน	44

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 1.1	แสดงพื้นที่การใช้สอยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	9
ตารางที่ 2.1	วงจรการจัดการภัยพิบัติ	10
ตารางที่ 2.2	ตารางเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง	13
ตารางที่ 2.3	บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน	14
ตารางที่ 2.4	หลักสูตรอบรมที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจล	21
ตารางที่ 2.5	ขั้นตอนการปฏิบัติการควบคุมเหตุการณ์	24
ตารางที่ 2.6	การกำหนดระยะเวลาการดำเนินการการฟื้นฟู	28
ตารางที่ 3.1	ช่องทางการสื่อสารในภาวะวิกฤต	30
ตารางที่ 3.2	ลำดับขั้นตอนการสื่อสารในภาวะวิกฤต	30
ตารางที่ 1	(ภาคผนวก) กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน	37
ตารางที่ 2	(ภาคผนวก) รายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินทั้ง ภายในและภายนอก	38

สารบัญรูปภาพ

ภาพ		หน้า
รูป 1	วงจรการจัดการภัยพิบัติ	10
รูป 2	ขั้นตอนการยื่นคำร้องขอจัดกิจกรรมการชุมนุม	35

สารบัญแผนผัง

แผนผัง		หน้า
แผนผัง 1	โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน เมื่อเกิดเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจล	14
แผนผัง 2	โครงสร้างระบบการสื่อสารในภาวะวิกฤต เมื่อเกิดเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจล	30
แผนผัง 2	บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการชุมนุม	37

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นการเป็นแหล่งเรียนรู้ ค้นคว้า วิจัย และถ่ายทอดองค์ความรู้ในสาขาต่าง ๆ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยและการใช้สิทธิเสรีภาพของนิสิต นักศึกษา และบุคลากร ซึ่งได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตามการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การชุมนุม หรือการแสดงออกทางสังคมอาจนำไปสู่สถานการณ์ที่ไม่สงบหรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น การประท้วง หรือเหตุจลาจล ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของบุคคลและทรัพย์สินภายในพื้นที่มหาวิทยาลัย ดังนั้นการจัดทำแผนบริหารจัดการและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน กรณีการชุมนุม ประท้วง หรือจลาจล มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อช่วยป้องกันและลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักศึกษา บุคลากร และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งในกรณีที่การชุมนุมมีความขัดแย้งรุนแรงหรือขยายเป็นเหตุการณ์ไม่สงบ เพื่อการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างเป็นระบบ และสามารถประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและบรรยากาศในการเรียนการสอน เนื่องจากการชุมนุมหรือการประท้วงที่ยืดเยื้อหรือรุนแรงอาจกระทบต่อบรรยากาศในการเรียนการสอนและกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการชุมนุมของนักศึกษา และบุคลากร ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและระเบียบที่เหมาะสม โดยไม่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิของผู้อื่นหรือความวุ่นวายในพื้นที่มหาวิทยาลัย และช่วยรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อความเชื่อมั่นของสังคม และการดำรงไว้ซึ่งบทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย พร้อมยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยในทุกด้าน
2. เพื่อควบคุมสถานการณ์ให้ดำเนินไปอย่างสงบเรียบร้อย ป้องกันเหตุการณ์รุนแรง และจัดการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็ว
3. เพื่อให้การตอบสนองต่อการชุมนุม ประท้วง หรือจลาจลเป็นไปอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ปลอดภัย และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์
4. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษา บุคลากร และเจ้าหน้าที่ ตลอดจนประชาคมมหาวิทยาลัยในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างมืออาชีพ
5. เพื่อปกป้องและเคารพสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการชุมนุมของนักศึกษาและบุคลากร พร้อมทั้งสร้างสมดุลระหว่างการใช้สิทธิส่วนบุคคลและความสงบเรียบร้อยในมหาวิทยาลัย

1.3 ขอบเขต

การจัดทำแผนบริหารจัดการและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน กรณีการชุมนุม ประท้วง และจลาจล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีเนื้อหาครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญในทุกขั้นตอน ดังนี้

- **การวิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยเสี่ยง**
ประเมินสาเหตุที่อาจนำไปสู่การชุมนุมหรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน พร้อมวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อบุคลากร นักศึกษา ทรัพย์สิน และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย
- **การวางแผนและเตรียมความพร้อม**
กำหนดแนวทางและมาตรการรับมือเหตุการณ์ล่วงหน้า พร้อมทั้งจัดเตรียมทรัพยากร กำลังคน และอุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างเหมาะสม
- **การให้ความรู้และการฝึกซ้อมการตอบสนอง**
เสริมสร้างทักษะผ่านการฝึกอบรมและสถานการณ์จำลอง เพื่อให้ทีมปฏิบัติการ บุคลากร และนักศึกษามีความพร้อมในการจัดการเหตุการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- **การวิเคราะห์และประเมินผลการฝึกซ้อมแผน**
เก็บข้อมูลและประเมินผลการฝึกซ้อมอย่างละเอียด เพื่อระบุข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแผนงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นสำหรับอนาคต

1.4 คำจำกัดความ

เหตุฉุกเฉิน	หมายถึง	เหตุการณ์หรือสภาวะที่มีอันตรายหรืออันตรายแฝงสูงซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม หรือเป็นสภาวะที่เกิดขึ้นแล้วไม่สามารถควบคุมให้อยู่ในสภาวะปกติได้ในเวลาอันจำกัด
การจัดกิจกรรมชุมนุม	หมายถึง	การรวมกลุ่มของบุคคลจำนวนหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอภิปราย หรือการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเฉพาะ เช่น การสนับสนุนข้อเสนอ หรือการแสดงออกทางความคิด เป็นต้น (กองบริหารศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, n.d.)
การประท้วง	หมายถึง	การแสดงออกด้วยการกระทำ เพื่อแสดงให้เห็นว่า คัดค้านหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งมีหลากหลายวิธี เช่น การอดข้าว ประท้วง การเดินประท้วง ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นการแสดงออกทางสังคมและการเมือง โดยการประท้วงใช้ความรุนแรงก่อให้เกิดความวุ่นวายจนกลายเป็นการก่อการจลาจล (กองบริหารศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, n.d.)

การก่อจลาจล

หมายถึง

การก่อความไม่สงบที่มีลักษณะคล้ายสงครามกลางเมือง คือ มีมวลชนขนาดใหญ่รวมตัวกันเคลื่อนไหวเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และอาจจะไม่สามารถควบคุมมวลชนที่มารวมตัวกันนั้นได้ จนนำไปสู่การจลาจล สร้างความวุ่นวาย สับสนและเกิดความเสียหาย โดยเมื่อสถานการณ์พัฒนาสู่การจลาจลแล้ว ก็จะมีการปราบปรามจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ (กองบริหารศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, n.d.)

1. ข้อมูลทั่วไป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ในความดูแลรวมทั้งสิ้น 9,163 ไร่ ซึ่งจำแนกตามขนาด และพื้นที่ ได้ดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงพื้นที่การใช้สอยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประเภทการใช้สอย	พื้นที่ (ไร่)
1. พื้นที่จัดการศึกษาหลัก ตั้งอยู่บริเวณเชิงดอยสุเทพ (ฝั่งสวนสัก) และบริเวณฝั่งสวนดอก	1,841
2. พื้นที่จัดการศึกษา ฝั่งแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่	1,555
3. พื้นที่จัดการศึกษา หริภุญชัย จังหวัดลำพูน	4,727
4. พื้นที่จัดการศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร	5
5. อื่น ๆ	1,035
รวมที่ดินในเขตครอบครองของมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น	9,163 ไร่

บทที่ 2

การจัดการเหตุการณ์การชุมนุม ประท้วง จลาจล

การจัดการเหตุการณ์การชุมนุม ประท้วง หรือจลาจล สามารถประยุกต์ใช้หลักการจัดการภัยพิบัติ โดยปรับใช้แนวคิดและกระบวนการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับลักษณะของเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของมนุษย์และพฤติกรรมทางสังคม เพื่อลดความเสี่ยงและควบคุมสถานการณ์ และเหตุการณ์สามารถดำเนินไปอย่างสงบ และปลอดภัยโดยไม่เกิดความเสียหายมากเกินไป การเตรียมความพร้อมและการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพสามารถช่วยลดความรุนแรง และสร้างความเข้าใจในฝูงชนได้อย่างดี ดังรูป 1

รูป 1 วงจรการจัดการภัยพิบัติ

ตารางที่ 2.1 วงจรการจัดการภัยพิบัติ

การบรรเทาผลกระทบ (Mitigation)	การเตรียมพร้อม (Preparedness)	การตอบสนอง (Response)	การฟื้นฟู (Recovery)
การลดโอกาสที่เหตุการณ์จะกลายเป็นวิกฤตหรือรุนแรง โดยใช้มาตรการเพื่อป้องกันหรือจำกัดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	การเตรียมการเป็นการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าเพื่อรับมือกับการชุมนุมที่อาจกลายเป็นเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง	การตอบสนองเป็นการจัดการสถานการณ์เมื่อเหตุการณ์เริ่มเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นให้การจัดการสถานการณ์ไม่ให้ความรุนแรงเกินไป	หลังจากเหตุการณ์สิ้นสุดลง การฟื้นฟูเป็นการช่วยให้สถานการณ์กลับคืนสู่สภาวะปกติ

2.1 การบรรเทาผลกระทบ (Mitigation)

การดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงก่อนเกิดเหตุ เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการชุมนุมหรือจลาจล ซึ่งสามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1.1 การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงในเหตุการณ์การชุมนุม ประท้วง หรือจลาจลภายในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาความปลอดภัยของนักศึกษา บุคลากร และทรัพย์สิน รวมถึงการป้องกันความเสียหายและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การประเมินนี้ต้องครอบคลุมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่เกิดเหตุ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการจัดการผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยเริ่มจากการระบุภัยคุกคามหรือสาเหตุที่อาจทำให้เกิดการชุมนุมหรือประท้วง เช่น

- **ประเด็นด้านการศึกษา** เช่น คุณภาพการศึกษา, การประเมินผลและข้อกำหนดการสอบ, ความไม่เป็นธรรมในระบบการศึกษา, การลดงบประมาณหรือการลดการสนับสนุนด้านการศึกษา, การขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหา, การละเมิดสิทธิในการศึกษาของนักศึกษา, ปัญหาทางสังคมในมหาวิทยาลัย หรือการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหรือการยกเลิกวิชา เป็นต้น
- **ประเด็นด้านการเมือง** เช่น การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น, การแทรกแซงทางการเมืองจากรัฐบาลหรือหน่วยงานภาครัฐ, การสนับสนุนฝ่ายการเมืองเฉพาะ, การจำกัดสิทธิในการเคลื่อนไหวทางการเมือง, การคุกคามทางการเมือง, การขัดแย้งทางการเมืองภายในมหาวิทยาลัย, ปัญหาการเลือกตั้งหรือการจัดการทางการเมืองภายในมหาวิทยาลัย หรือนโยบายของรัฐบาลที่กระทบการศึกษาหรือสิทธิของนักศึกษา เป็นต้น
- **ประเด็นด้านสังคม** เช่น ความไม่เท่าเทียมทางเพศ, การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติหรือชนชาติ, การขาดการเข้าถึงสิทธิในความพิการ, การละเมิดสิทธิของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส, ปัญหาการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย, การสนับสนุนสิทธิในกลุ่ม LGBTQ+, ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน, ปัญหาความยากจนและการศึกษา เป็นต้น
- **ประเด็นด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย** เช่น ความไม่โปร่งใสในการบริหาร, การขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ, การจัดการทรัพยากรไม่เหมาะสม, ปัญหาการจัดการทรัพยากรบุคคล, การบริหารงานวิชาการที่ล้มเหลว, ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียม, ความล่าช้าหรือการขาดความชัดเจนในกระบวนการบริหาร, การละเลยปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตนักศึกษา, การบริหารเชิงเผด็จการหรือการขาดความมุ่งมั่นในพันธกิจทางสังคม เป็นต้น

- **เหตุการณ์เฉพาะที่กระทบความรู้สึก** เช่น การละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรี, การจัดการวิกฤตที่ล้มเหลว, การล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคาม, การเลือกปฏิบัติ, การออกนโยบายหรือการตัดสินใจที่ไม่เป็นธรรม, เหตุการณ์ที่กระทบต่อชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย, ความล้มเหลวในระบบการศึกษา หรือการเสียชีวิตหรือบาดเจ็บในพื้นที่มหาวิทยาลัย เป็นต้น

เมื่อทราบวัตถุประสงค์ของการชุมนุมแล้ว การประเมินที่ต้องดำเนินการต่อประกอบด้วย การระบุกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจรวมถึงนักศึกษา บุคลากร หรือบุคคลภายนอกที่มีส่วนร่วมในการชุมนุม พิจารณาความชัดเจนของแกนนำหรือผู้ควบคุมการชุมนุม ตลอดจนการประเมินจำนวนผู้เข้าร่วม และสถานที่ที่ใช้ในการจัดชุมนุม เช่น หอประชุม โรงอาหาร อาคารบริหาร ห้องสมุด หอพักนักศึกษา หรือพื้นที่ลานกิจกรรม เป็นต้น รวมทั้งโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญในการประเมินขีดความสามารถในการจัดการและควบคุมสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีการชุมนุมอาจพัฒนาไปสู่ความรุนแรงหรือการจลาจลได้

2.1.2 แนวทางการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ในการวิเคราะห์โอกาสเกิดเหตุการณ์ชุมนุมที่อาจพัฒนาไปสู่ความรุนแรงหรือการจลาจลนั้น อาจใช้หลักเกณฑ์ เช่น

ต่ำ:	มีโอกาสดังขึ้นน้อย เช่น การร้องเรียนหรือข้อเสนอในรูปแบบลายลักษณ์อักษร ไม่มีประเด็นข้อขัดแย้งที่ชัดเจนในสังคม หรือไม่มีการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ชุมนุมในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
ปานกลาง:	มีโอกาสดังขึ้นได้ เช่น เริ่มมีการรวมตัวของกลุ่มผู้เรียกร้อง มีการชุมนุมประกาศการจัดกิจกรรม แต่ยังไม่มีความโน้มที่จะขยายตัวรุนแรง
สูง:	มีโอกาสดังขึ้นมากที่จะเกิดขึ้น เช่น มีการนัดหมายจัดการประท้วง การเรียกร้องรวมตัวผ่านสื่อสังคมออนไลน์หรือการแสดงสัญลักษณ์ หรือมีประวัติการประท้วงในพื้นที่เดียวกันก่อนหน้านี้ และมีแนวโน้มว่าจะเกิดการปะทะหรือขยายตัว

และในการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ชุมนุม อาจใช้หลักเกณฑ์ เช่น

ต่ำ:	ผลกระทบจำกัดในวงแคบ เช่น การชุมนุมสงบเรียบร้อย ไม่มีการปะทะ หรือมีผลกระทบเฉพาะในพื้นที่ที่เกิดเหตุการณ์ หรือไม่มีนักศึกษา บุคลากรที่ได้รับบาดเจ็บ ไม่มีอุปกรณ์หรือทรัพย์สินได้รับความเสียหาย รวมทั้งเป็นการชุมนุมโดยสันติ ไม่มีภาพข่าวหรือภาพเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์หรือชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย
ปานกลาง:	ผลกระทบกระจายในวงกว้าง เช่น การชุมนุมทำให้การจราจรติดขัดในหลายพื้นที่ ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา หรือการปฏิบัติงานและการให้บริการ

ของบุคลากรเจ้าหน้าที่ หรือพบว่านักศึกษาและบุคลากรได้รับบาดเจ็บ มีอุปกรณ์หรือทรัพย์สินได้รับความเสียหาย ในพื้นที่เกิดเหตุ รวมทั้งอาจมีภาพข่าวหรือภาพเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์หรือชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย แต่อยู่ภายในขอบเขตที่สามารถควบคุมได้

สูง: ผลกระทบรุนแรง เช่น การชุมนุมกลายเป็นเหตุจลาจล มีการทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือนักศึกษาและบุคลากรเกิดการบาดเจ็บจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

หลังจากวิเคราะห์และประเมินโอกาสและผลกระทบแล้ว สามารถนำค่าทั้งสองมารวมกันเพื่อประเมินระดับความเสี่ยงรวม โดยใช้ตารางความเสี่ยง (Risk Matrix) เพื่อช่วยให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงและสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการ และกำหนดมาตรการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 เกณฑ์การประเมินระดับความเสี่ยงจากการวิเคราะห์โอกาสและผลกระทบ

โอกาส / ผลกระทบ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
สูง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

การวิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินโอกาสและผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง หรือจลาจล เป็นกระบวนการสำคัญ ที่จะช่วยให้ส่วนงานเตรียมพร้อมตอบสนองต่อสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์และจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ โดยการดำเนินการประเมินความเสี่ยงก่อนเกิดเหตุเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งส่วนงานอาจกำหนดให้ดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือทุกครั้งที่เกิดประเด็นปัญหาที่อาจส่งผลให้เกิดการชุมนุม ประท้วง หรือจลาจลที่รุนแรง ซึ่งอาจมอบหมายหน้าที่ให้กับทีมประเมินสถานการณ์เป็นผู้ดำเนินการ หรืออาจดำเนินการร่วมในการฝึกซ้อมแผนเป็นประจำทุกปีได้ตามความเหมาะสมและแผนการดำเนินงานของส่วนงาน

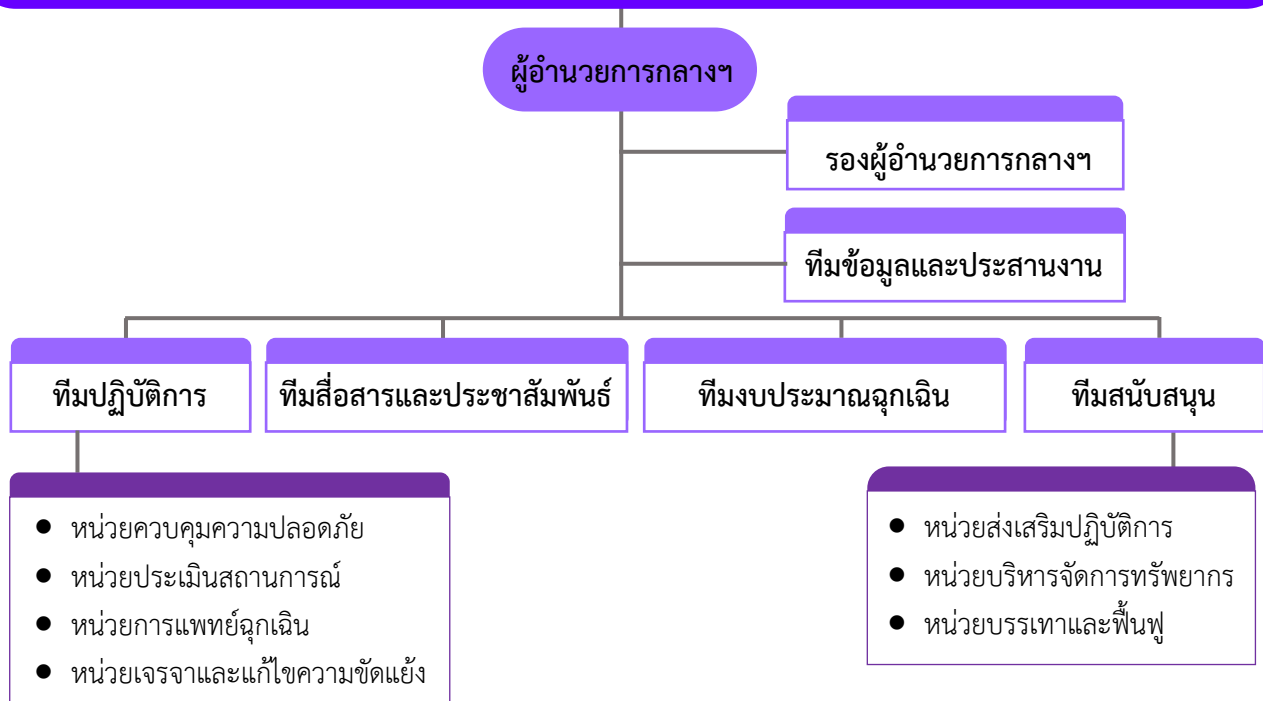
2.1.3 การจัดตั้งทีมรับมือเหตุการณ์ฉุกเฉิน

เพื่อให้สามารถจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อบุคลากร นักศึกษา และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ก่อนเกิดเหตุการณ์ส่วนกลางควรจัดตั้งทีมรับมือเหตุการณ์ฉุกเฉิน ควรดำเนินการตามโครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อรองรับสถานการณ์ ดังแผนผัง 1

แผนผัง 1 โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน เมื่อเกิดเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจล

ศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (CMU Emergency Incident Command Center)

* เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง หรือจลาจล โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุแล้ว หน่วยงานอาจพิจารณาจัดตั้งทีมรับมือเหตุฉุกเฉิน โดยอ้างอิงโครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ทีม	หน้าที่รับผิดชอบ
ศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน	ศูนย์กลางในการจัดการเหตุฉุกเฉิน เมื่อการชุมนุมและประท้วง มีการพัฒนาความรุนแรงขึ้นจนอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งภาพลักษณ์องค์กร พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูล ประสานงานประชาสัมพันธ์ วางแผนจัดการและติดตามสถานการณ์ และสื่อสารข้อมูล ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 ผู้บัญชาการกลาง ศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน ระดับมหาวิทยาลัย: อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย	1. เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการบัญชาการเหตุฉุกเฉิน 2. มีอำนาจสั่งการเจ้าหน้าที่ หรือยุติการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนบริหารจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือขอแนะนำเพื่อการเจรจาสื่อสารเพื่อยุติการประท้วงและจลาจลโดยสันติวิธี รวมถึงการสลายการชุมนุมอย่างปลอดภัย 3. จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งด้านกำลังคน วัสดุอุปกรณ์อื่น

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ทีม	หน้าที่รับผิดชอบ
<u>ระดับส่วนงาน:</u> คณบดี ผู้อำนวยการ หรือรองคณบดี รองผู้อำนวยการที่ได้รับมอบหมาย	ๆ นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4. ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์เบื้องต้นแก่สื่อมวลชน หน่วยงานราชการและชุมชน 5. สั่งการให้ดำเนินการตรวจสอบความเสียหาย สอบสวนหาสาเหตุของเหตุการณ์ชุมนุม เพื่อกำหนดแนวทางบริหารจัดการ หรือมาตรการป้องกันในอนาคต
 รองผู้อำนวยการกลาง ศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน <u>ระดับมหาวิทยาลัย:</u> รองอธิการบดีรับผิดชอบดูแลด้านกฎหมายหรืองานกิจกรรมนักศึกษา <u>ระดับส่วนงาน:</u> รองคณบดีหรือรองผู้อำนวยการที่ได้รับมอบหมายดูแลด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานหรืองานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	1. สนับสนุนช่วยเหลือผู้อำนวยการฯ ตัดสินใจตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน 2. ปฏิบัติหน้าที่แทนในกรณีที่ผู้อำนวยการฯ ซึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ 3. รับผิดชอบในการประสานงานระหว่างทีมและดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน
 ทีมข้อมูลและประสานงาน <u>ระดับมหาวิทยาลัย:</u> ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย <u>ระดับส่วนงาน:</u> เจ้าหน้าที่งานประชาสัมพันธ์ งานธุรการคณะ/ส่วนงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	1. แจ้งประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น ตำรวจ โรงพยาบาล หรือหน่วยบรรเทาสาธารณภัย เมื่อได้รับคำสั่งโดยทันที 2. อำนวยความสะดวก ให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่หน่วยงานภายนอก 3. รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ เพื่อแจ้งรายงานต่อผู้อำนวยการกลางฯ
 ทีมปฏิบัติการ <u>ระดับมหาวิทยาลัย:</u> ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ จากกองกฎหมาย หรือหัวหน้ากลุ่มเฉพาะกิจ จากศูนย์บริหารจัดการเมือง เพื่อความยั่งยืน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าทีมปฏิบัติการ <u>ระดับมหาวิทยาลัย:</u> รองคณบดีหรือรองผู้อำนวยการ ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าทีมปฏิบัติการ	1. ควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของหน่วยงานภายใต้การดูแลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย 2. รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ และประเมินความเสี่ยง และให้ข้อมูลแก่ผู้อำนวยการกลางฯ 3. ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานและความปลอดภัยภายในพื้นที่ เพื่อป้องกันความเสียหาย และรักษาความปลอดภัย 4. รวบรวมข้อมูล การให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุชุมนุม ประท้วง จลาจล ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ให้ข้อมูลแก่ผู้อำนวยการกลางฯ 5. ร่วมวางแผน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุม หรือแกนนำเพื่อหาทางออกโดยสันติ 6. ประสานงานแจ้งเหตุและร่วมดำเนินการสนับสนุนช่วยเหลือหน่วยงานภายนอก

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ทีม	หน้าที่รับผิดชอบ
 หน่วยควบคุมความปลอดภัย <u>ระดับมหาวิทยาลัย:</u> ทีมเจ้าหน้าที่งานรักษาความปลอดภัย จากศูนย์บริหารจัดการเมืองเพื่อความยั่งยืน <u>ระดับส่วนงาน และระดับภาควิชา:</u> เจ้าหน้าที่งานรักษาความปลอดภัยของส่วนงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารส่วนงาน	- ควบคุม ดูแล และรักษาพื้นที่ชุมนุมให้เป็นระเบียบและปลอดภัย โดยเน้นการเฝ้าระวังความเสี่ยงและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น เช่น การตรวจสอบพื้นที่โดยรอบ การตั้งจุดตรวจ และการควบคุมการเข้าถึงของบุคคลหรือสิ่งของที่อาจเป็นอันตราย ทั้งนี้ หน่วยงานต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังและให้ความสำคัญกับการลดความตึงเครียดของสถานการณ์ - เพื่อให้ผู้อำนวยการฯ สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว หน่วยควบคุมความปลอดภัยต้องติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ชุมนุมอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งรายงานข้อมูลที่สำคัญทันทีเมื่อพบเหตุการณ์ที่อาจนำไปสู่ความรุนแรง เช่น การใช้วาจาข่มขู่ การเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุม หรือการพกพาอาวุธเข้ามาในพื้นที่ ทั้งนี้ รายงานควรรวบรวมข้อมูลที่ชัดเจน ครบถ้วน และส่งต่อให้ผู้อำนวยการฯ ทันที - หน่วยควบคุมความปลอดภัยต้องให้ความสำคัญกับการปกป้องบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการชุมนุม โดยจัดการเส้นทางและอำนวยความสะดวกเพื่อป้องกันการเข้าไปในพื้นที่เสี่ยง เช่น การแนะนำเส้นทางเลี่ยงหรือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่ควรหลีกเลี่ยง นอกจากนี้ หน่วยงานต้องเตรียมพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีที่มีบุคคลภายนอกได้รับผลกระทบจากสถานการณ์
 หน่วยประเมินสถานการณ์ <u>ระดับมหาวิทยาลัย:</u> หัวหน้ากลุ่มเฉพาะกิจ จากศูนย์บริหารจัดการเมืองเพื่อความยั่งยืน ตัวแทนจากกองพัฒนานักศึกษา เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน จากศูนย์บริหารจัดการความปลอดภัยฯ และตัวแทนจากกองกฎหมาย นักจิตวิทยา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารความขัดแย้ง	- ประเมินสถานการณ์เพื่อวางแผนการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน โดยทำการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน เพื่อกำหนดแนวทางการรับมือที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งกลุ่มผู้ชุมนุมและบุคคลในพื้นที่ใกล้เคียง - จัดทำรายงานสถานการณ์ที่ครอบคลุมข้อมูลสำคัญ เช่น โอกาสความรุนแรง ประเมินความเสี่ยง และผลกระทบต่อทรัพย์สินและชีวิต ส่งต่อข้อมูลวิเคราะห์ที่ครบถ้วนและชัดเจนต่อผู้อำนวยการฯ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการดำเนินมาตรการที่เหมาะสม

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ทีม	หน้าที่รับผิดชอบ
ระดับส่วนงาน: รองคณบดีหรือรองผู้อำนวยการที่ได้รับมอบหมายดูแลด้านกายภาพ หรืองานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา คปอ. ส่วนงาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และผู้ที่ได้รับมอบหมาย	3. การปฏิบัติกรรร่วมกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น หน่วยตำรวจ โรงพยาบาล หรือหน่วยบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉิน 4. สร้างความร่วมมือผ่านการสื่อสารที่เป็นระบบ โดยมีช่องทางประสานงานที่รวดเร็วและโปร่งใส ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติที่ตกลงร่วมกัน เพื่อให้การตอบสนองต่อเหตุการณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
 หน่วยการแพทย์ฉุกเฉิน ระดับมหาวิทยาลัยและระดับส่วนงาน: เจ้าหน้าที่พยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ จากโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ หรือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมด้านการปฐมพยาบาล และการช่วยฟื้นคืนชีพที่สามารถสื่อสารและปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสถานพยาบาลได้	1. ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว รักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน 2. ปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บเบื้องต้น รวมทั้งกู้ชีพผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล 4. รายงานสถานการณ์/ประเมินสถานการณ์จากจุดเกิดเหตุให้หัวหน้าทีมปฏิบัติการฯ ทราบเป็นระยะ พร้อมความช่วยเหลือที่ต้องการ 5. บรรเทาความตื่นตระหนกและสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร นักศึกษา และประชาชน
 หน่วยเจรจาและแก้ไขความขัดแย้ง ระดับมหาวิทยาลัยและระดับส่วนงาน: ตัวแทนจากกองกฎหมาย และกองพัฒนานักศึกษา หรือส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านกฎหมายและกิจกรรมนักศึกษาของส่วนงาน นักจิตวิทยา ซึ่งต้องเป็นผู้ที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีความรู้ด้านกฎหมาย นโยบายของมหาวิทยาลัย หรือจิตวิทยาเพื่อเข้าใจและจัดการสถานการณ์ได้ดี หรือควรเป็นที่ยอมรับในหมู่นักศึกษา บุคลากร และผู้บริหาร	1. วางแผนการเจรจาเพื่อคลี่คลายข้อขัดแย้งที่อาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของพื้นที่ การพัฒนาแนวทางการเจรจาอย่างเป็นระบบช่วยสร้างความมั่นใจว่าแนวทางที่เลือกใช้จะมุ่งหาข้อยุติที่สมมูล ยุติธรรม และตอบสนองผลประโยชน์ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและลดโอกาสของการเกิดความขัดแย้งซ้ำ 2. เป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยสนับสนุนการสื่อสารที่สร้างสรรค์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและลดความเข้าใจผิด การทำหน้าที่นี้ช่วยสร้างความไว้วางใจระหว่างทุกฝ่าย และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ทีม	หน้าที่รับผิดชอบ
	3. ใช้กระบวนการเจรจาและการสื่อสารเชิงบวกเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ที่ตึงเครียด นอกจากนี้ หน่วยงานยังต้องดำเนินการเชิงป้องกันเพื่อไม่ให้สถานการณ์ลุกลามไปสู่ความรุนแรง โดยเน้นแนวทางที่สร้างความสงบสุขและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างทุกฝ่าย
 ทีมสื่อสารและประชาสัมพันธ์ <u>ระดับมหาวิทยาลัย:</u> ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ จากศูนย์สื่อสารองค์กรและนักศึกษาเก่าสัมพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารวิกฤต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าทีมสื่อสารและประชาสัมพันธ์ และให้มีสมาชิกภายในทีมได้ตามความเหมาะสม <u>ระดับส่วนงาน:</u> รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี รองผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ รับผิดชอบงานฝ่ายสื่อสารองค์กร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าทีมสื่อสารและประชาสัมพันธ์ และให้มีสมาชิกภายในทีมได้ตามความเหมาะสม	1. วางแผนและบริหารจัดการการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต เพื่อให้ข้อมูลถูกต้องและโปร่งใส โดยต้องจัดทำแผนการสื่อสารที่ครอบคลุมและชัดเจน โดยเน้นการแจ้งข้อมูลสถานการณ์อย่างเหมาะสมไปยังกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักศึกษา บุคลากร และสื่อมวลชน การดูแลการประกาศและรายงานข้อมูลต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ เพื่อลดความตึงเครียดของสถานการณ์ผ่านการสื่อสารเชิงบวกที่สร้างความมั่นใจและลดความวิตกกังวลของผู้ที่เกี่ยวข้อง 2. รับผิดชอบการตอบคำถามและชี้แจงข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากบุคลากร นักศึกษา และประชาชน การสื่อสารที่ครบถ้วนและถูกต้องเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่าย การให้คำตอบที่รวดเร็วและชัดเจนช่วยลดความสับสนและป้องกันความเข้าใจผิดในวงกว้าง ดังนั้นจึงต้องมีระบบการตอบสนองที่ทันเวลาและเหมาะสมต่อสถานการณ์ 3. เฝ้าระวังและรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบ การสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์จะช่วยป้องกันการแพร่กระจายของข่าวลวง (Fake News) และลดผลกระทบจากความเข้าใจผิด พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปสถานการณ์และส่งต่อข้อมูลที่สำคัญให้ผู้บริหารกลางๆ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจที่แม่นยำและทันต่อเหตุการณ์

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ทีม	หน้าที่รับผิดชอบ
 ทีมงบประมาณฉุกเฉิน <u>ระดับมหาวิทยาลัย และระดับส่วนงาน:</u> ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ จากกองคลัง หรือผู้บริหารส่วนงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงิน การคลัง พัสดุ และการจัดซื้อจัดจ้าง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าทีมฯ และอาจมีสมาชิกภายในทีมเพิ่มเติมได้	- วางแผนด้านการเงินเพื่อสนับสนุนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินฯ ในทุก ๆ ด้าน - สนับสนุนงบประมาณตามความเหมาะสม ในการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินฯ
 ทีมสนับสนุน <u>ระดับมหาวิทยาลัย และระดับส่วนงาน:</u> ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ หรือผู้บริหารส่วนงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และสรรหาวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าทีมสนับสนุน	- ควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของหน่วยงานภายใต้การดูแลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย - รายงานการปฏิบัติงานแก่ผู้อำนวยการกลางฯ - ควบคุมดูแลการวางแผนจัดหาและบริหารทรัพยากร - ให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านข้อมูลและทรัพยากรต่าง ๆ แก่ทุกทีม - ดูแล กำกับรวบรวมข้อมูลและประเมินผลการดำเนินการเพื่อปรับปรุงแผนในอนาคต - ควบคุมดูแลเกี่ยวกับระบบสื่อสาร อุปกรณ์เทคโนโลยี และกล้องวงจรปิด
 หน่วยบริหารจัดการทรัพยากร <u>ระดับมหาวิทยาลัย และระดับส่วนงาน:</u> ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการทรัพยากรข้อมูล ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรวัสดุและอุปกรณ์ รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้าง	- รับผิดชอบดำเนินการจัดหา และจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการตอบสนองเหตุการณ์ฉุกเฉิน พร้อมทั้งตรวจสอบการพร้อมใช้งานของทรัพยากรอยู่เสมอ - ค้นหาพื้นที่จัดวางทรัพยากรสิ้นชั่วคราว และสนับสนุนการขนย้ายทรัพยากรหากจำเป็น
 หน่วยส่งเสริมปฏิบัติการ <u>ระดับมหาวิทยาลัย และระดับส่วนงาน:</u> ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการกลาง ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลอาคารสถานที่ งานสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านระบบเครือข่าย	- เป็นกำลังเสริมเมื่อได้รับการร้องขอฉุกเฉิน เช่น เหตุการณ์ฉุกเฉินจนเกิดเหตุเพลิงไหม้ ฝ้าระงังพื้นที่ใกล้เคียง เป็นต้น - ดูแลระบบสื่อสาร อุปกรณ์เทคโนโลยี และกล้องวงจรปิด และพร้อมให้ข้อมูลเมื่อได้รับการร้องขอ - อำนวยความสะดวกในกรณีที่ต้องอพยพเคลื่อนย้ายคนออกจากพื้นที่

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ทีม	หน้าที่รับผิดชอบ
 หน่วยบรรเทาและฟื้นฟู <u>ระดับมหาวิทยาลัย และระดับส่วนงาน:</u> ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการกลาง ซึ่งอาจเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัย กฎหมาย การแพทย์ การบริหารจัดการภาวะวิกฤต และตัวแทนจากเจ้าของพื้นที่เกิดเหตุ	1. สนับสนุนการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างเร่งด่วน และตรวจสอบพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและดำเนินการลดความเสียหาย เช่น การกั้นพื้นที่เสี่ยงเพื่อป้องกันเหตุซ้ำซ้อน และการซ่อมแซมเบื้องต้นเพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลาม 2. หลังจากสถานการณ์สงบลง หน่วยงานต้องดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายโดยเริ่มจากการทำความสะอาด พื้นฟูโครงสร้าง และซ่อมแซมทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบ หน่วยงานยังต้องประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอก เช่น ผู้รับเหมา สาธารณูปโภค หรือองค์กรช่วยเหลือ เพื่อเร่งกระบวนการฟื้นฟูและทำให้พื้นที่กลับมาใช้งานได้ตามปกติอย่างรวดเร็ว 3. เพื่อให้การจัดการวิกฤตในอนาคตมีประสิทธิภาพมากขึ้น หน่วยงานต้องจัดทำรายงานผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงประเมินความเสียหายในเชิงลึก นอกจากนี้ยังต้องถอดบทเรียนจากเหตุการณ์ที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงแผนและระบบการจัดการวิกฤตให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในอนาคต 4. หน่วยงานควรจัดกิจกรรมหรือให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยาเพื่อช่วยเยียวยาความรู้สึกและลดความเครียดของผู้ได้รับผลกระทบ นอกจากนี้ การแจ้งความคืบหน้าของกระบวนการฟื้นฟูอย่างโปร่งใสและต่อเนื่อง จะช่วยสร้างความมั่นใจและเสริมสร้างความไว้วางใจในกระบวนการจัดการของหน่วยงาน

2.2 การเตรียมพร้อม (Preparedness)

การดำเนินการวางแผนและเตรียมความพร้อมล่วงหน้าเพื่อรับมือกับการชุมนุม ประท้วง จลาจล ทั้งด้านทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับรับมือสถานการณ์ การตรวจตรา การอบรม และการสื่อสารที่จำเป็น ซึ่งสามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้ดังนี้

- การออกมาตรการป้องกันและรองรับการเกิดเหตุฉุกเฉินที่สอดคล้องตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2551 หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- การกำหนดแผนการตรวจตราและดูแลรักษาพื้นที่เสี่ยงต่อการก่อการชุมนุม ประท้วง จลาจล เช่น ติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) และจัดทำแผนการดูแลรักษาอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในจุดที่สำคัญ หรือจำกัดการเข้าถึงในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ เป็นต้น
- จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น
- จัดทำระบบแจ้งเตือนฉุกเฉิน เพื่อแจ้งสถานการณ์และคำแนะนำให้กับบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดช่องทางการสื่อสารภายใน เพื่อประสานงานในกรณีฉุกเฉินอย่างทันท่วงที
- กำหนดพื้นที่จัดวางทรัพย์สินสำคัญ หรือพื้นที่ปลอดภัย เพื่อรองรับและให้การช่วยเหลือนักศึกษา บุคลากรหรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ
- การจัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉินและฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทีมเจ้าหน้าที่ทราบและเข้าใจขั้นตอนการจัดการเหตุการณ์ เช่น การควบคุมฝูงชน การปิดกั้นพื้นที่ และการอพยพ

2.2.1 หลักสูตรอบรมที่จำเป็น

การอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมและเสริมทักษะให้กับนักศึกษา บุคลากร และทีมปฏิบัติงานของศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน ควรครอบคลุมทักษะและความรู้ที่สำคัญในการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะเมื่อเกิดข้อขัดแย้งหรือเหตุการณ์ที่ต้องการการเจรจาอย่างมีประสิทธิภาพ ดังตัวอย่างหลักสูตร ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 หลักสูตรอบรมที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจล

ผู้เกี่ยวข้อง	หลักสูตร	วัตถุประสงค์
1. นักศึกษา	การเจรจาและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกับผู้อื่นในสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายและมีข้อขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	การจัดการความเครียดและการป้องกันความรุนแรง	เพื่อลดโอกาสการเกิดสถานการณ์ที่อาจพัฒนาเป็นความรุนแรงและช่วยให้นักศึกษามีทักษะในการควบคุมอารมณ์
	ความเข้าใจในสิทธิและเสรีภาพของตนเอง	เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแสดงออกและใช้สิทธิได้อย่างมีความรับผิดชอบโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตารางที่ 2.4 (ต่อ) หลักสูตรอบรมที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจล

ผู้เกี่ยวข้อง	หลักสูตร	วัตถุประสงค์
2. บุคลากร	การบริหารความขัดแย้งและการเจรจาต่อรอง	เพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ขัดแย้งในองค์กรและส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่สร้างสรรค์
	การป้องกันและการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน	เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมและตอบสนองสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์วิกฤตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและการป้องกันการละเมิดสิทธิ	เพื่อให้สามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่มีความเคารพและยุติธรรมสำหรับนักศึกษาและเพื่อนร่วมงาน
	การเสริมสร้างความเข้าใจและการทำงานร่วมกับหลายฝ่าย	ช่วยพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้คนจากหลากหลายสาขาและช่วยเสริมสร้างบรรยากาศที่เคารพความแตกต่าง
3. ผู้ปฏิบัติงานของศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน	การเจรจาอย่างสร้างสรรค์และการเป็นผู้ฟังที่ดี	ช่วยให้สามารถประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ และหาทางออกที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับได้
	การตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้ง	ช่วยให้สามารถตัดสินใจในเรื่องที่มีความขัดแย้งได้อย่างมั่นใจและเป็นกลาง
	การจัดการและฟื้นฟูหลังเหตุการณ์	ช่วยให้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีการฟื้นฟูและปรับตัวในเชิงบวก

2.2.2 การควบคุมสถานการณ์โดยใช้จิตวิทยาฝูงชน (Crowd Psychology)

กระบวนการที่เน้นทำความเข้าใจพฤติกรรมของฝูงชนเพื่อจัดการกับสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังลดความตึงเครียด ป้องกันความรุนแรง และควบคุมสถานการณ์ให้อยู่ในขอบเขตที่ปลอดภัย โดยมีหลักการพื้นฐาน ดังนี้

- **พฤติกรรมของฝูงชน (Group Behavior):** ในกลุ่มใหญ่ บุคคลมักจะสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองและตอบสนองต่อสิ่งเร้าร่วมกับกลุ่ม และมีพฤติกรรมเลียนแบบ (Imitation) เกิดขึ้นเมื่อคนในฝูงชนปฏิบัติตามผู้นำหรือเสียงข้างมาก
- **อารมณ์หมู่ (Collective Emotion):** ความไม่พอใจความโกรธ ความกลัว หรือความตื่นเต้นในฝูงชนสามารถแพร่กระจายได้ง่าย หากไม่มีการจัดการที่เหมาะสม
- **การตอบสนองต่อผู้นำ (Leadership):** ฝูงชนมักตอบสนองต่อคำพูดหรือการกระทำของผู้นำที่โดดเด่น ดังนั้นการจัดการผู้นำในฝูงชนเป็นกุญแจสำคัญในการควบคุมสถานการณ์

- **ความกล้าในกลุ่ม (Deindividuation):** บุคคลในฝูงชนอาจกล้าแสดงพฤติกรรมรุนแรงหรือผิดปกติกว่าปกติ เพราะรู้สึกว่าคุณเองได้รับการปกปิดในกลุ่ม

ดังนั้น หลักการการควบคุมสถานการณ์โดยใช้จิตวิทยาฝูงชน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

2.2.2.1 การสร้างบรรยากาศที่สงบ

- ใช้โทนเสียงที่สงบและมั่นคง
- หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจกระตุ้นความรุนแรง เช่น การใช้อาวุธหรือการแสดงอำนาจเกินความจำเป็น
- จัดพื้นที่ให้เหมาะสม เช่น การควบคุมให้มีระยะห่างระหว่างฝูงชนกับเจ้าหน้าที่

2.2.2.2 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเน้นการสื่อสารเชิงบวก
- ประกาศข้อมูลที่ชัดเจน เช่น เส้นทางอพยพหรือข้อกำหนดในการชุมนุม
- ใช้โฆษกหรือผู้นำชุมชนในการส่งสารเพื่อให้ฝูงชนเชื่อฟัง

2.2.2.3 การควบคุมผู้นำในฝูงชน

- ระบุผู้นำหรือแกนนำของกลุ่มและพยายามเจรจา
- สร้างความเข้าใจกับผู้นำเพื่อให้พวกเขาช่วยควบคุมกลุ่ม
- หากผู้นำไม่ร่วมมือ ควรใช้มาตรการที่เหมาะสม เช่น การแยกตัวผู้นำออกจากฝูงชน

2.2.2.4 การควบคุมพื้นที่

- จำกัดพื้นที่ชุมนุมเพื่อป้องกันการขยายตัว
- วางแผนกันหรือใช้เจ้าหน้าที่เพื่อกำหนดเส้นทางการเคลื่อนที่ของฝูงชน
- จัดเตรียมทางออกฉุกเฉินและระบายคนในกรณีที่สถานการณ์เริ่มไม่สงบ

2.2.2.5 การเฝ้าระวังพฤติกรรมที่ผิดปกติ

- เฝ้าดูพฤติกรรมที่บ่งชี้ความรุนแรง เช่น การสะสมอาวุธหรือการกระตุ้นความขัดแย้ง
- แยกกลุ่มที่อาจสร้างปัญหาออกจากฝูงชน

2.3 การตอบสนอง (Response)

การดำเนินการจัดการเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นโดยเน้นการลดผลกระทบและป้องกันการบานปลาย หากการจัดกิจกรรมการชุมนุมเกิดเหตุลุกลามรุนแรง จนเกิดเป็นเหตุการณ์ประท้วงหรือการก่อจลาจลแล้ว การควบคุมสถานการณ์จำเป็นต้องดำเนินการด้วยความประนีประนอม หลีกเลี่ยงการเพิ่มความขัดแย้ง ต้องสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้เข้าร่วมการชุมนุมอย่างมีสติ ควบคุมสถานการณ์ให้อยู่ในขอบเขตของ

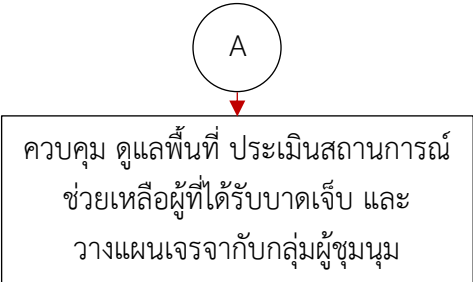
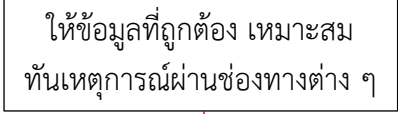
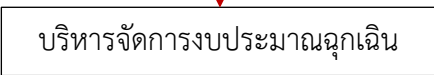
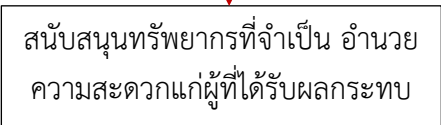
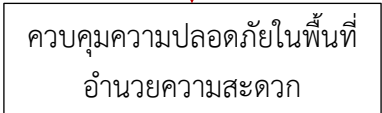
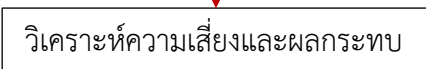
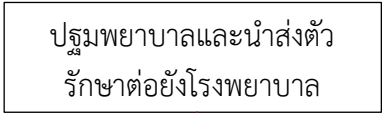
กฎหมาย ไม่ให้เกิดการทำร้ายร่างกาย หรือทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้หากเป็นการประท้วงต่อ ส่วนงานใดภายในมหาวิทยาลัย ผู้ดูแลพื้นที่ จะต้องดำเนินการประสานงานไปยังส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้า รับเรื่องร้องเรียนหากจำเป็น ซึ่งสามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้ ดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ขั้นตอนการปฏิบัติการควบคุมเหตุการณ์

ลำดับ	เหตุการณ์	บทบาทหน้าที่
1	มีการชุมนุมในพื้นที่ ↓ เฝ้าระวังสถานการณ์ และ เตรียมพร้อมรับมือ ↓	เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เฝ้าติดตาม สถานการณ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงและโอกาสที่เหตุ ชุมนุมอาจพัฒนาความรุนแรงขึ้น รายงานสถานการณ์ อย่างต่อเนื่องแก่ทีมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยใน ส่วนงาน จัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ยานพาหนะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ไว้ให้พร้อม
2	เกิดการประท้วง หรือ การก่อจลาจลที่รุนแรง ↓	กลุ่มผู้ชุมนุม มีการเรียกตัวเข้าพบ ใช้วาจาขู่ข่ม ปลูก ปิ่น ทำลายทรัพย์สิน มีแกนนำ มีคนนอกเข้าร่วม
3	โทรแจ้งเหตุต่อหัวหน้าทีม รักษาความปลอดภัย ↓ หัวหน้าทีมแจ้งรายงานเหตุต่อ อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ได้รับ มอบหมาย เพื่อพิจารณาจัดตั้งศูนย์ บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน ↓ เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความ ปลอดภัยยังพื้นที่ชุมนุม ↓	เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย - โทรแจ้งเหตุต่อหัวหน้าทีมรักษาความปลอดภัย เพื่อ แจ้งรายงานเหตุต่ออธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ ได้รับมอบหมายให้ทราบถึงสถานการณ์ ข้อเรียกร้อง วัตถุประสงค์ความต้องการของการเรียกร้อง ผู้ชุมนุม เรียกร้อง จำนวนผู้เข้าร่วมชุมนุม แนวโน้มความ รุนแรง ให้รับทราบและสั่งการตามความเหมาะสม เพื่อพิจารณาจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน - เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยังพื้นที่ ชุมนุม
4	จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน ↓ ผู้อำนวยการกลางฯ สั่งการ ↓	อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย (ผู้อำนวยการกลาง) - สั่งการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน และสั่ง การทีม ดังนี้
5	ติดต่อหน่วยงานภายนอก ↓ A	หัวหน้าทีมข้อมูลและประสานงาน ติดต่อ ประสานงานขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือจาก หน่วยงานภายนอก

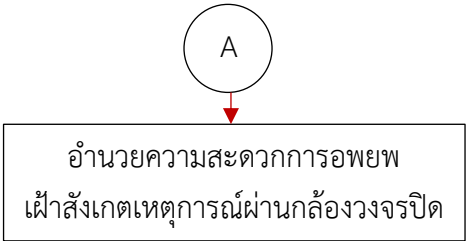
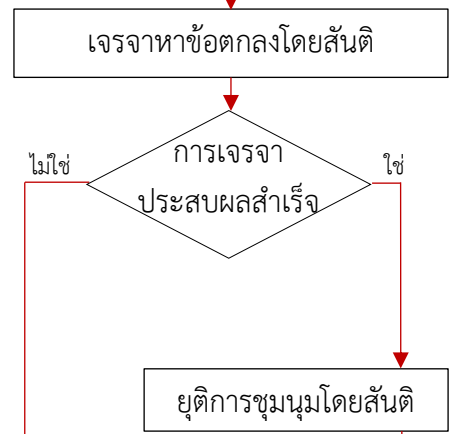
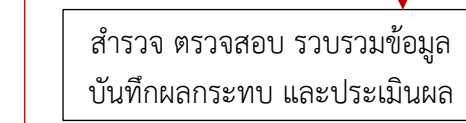
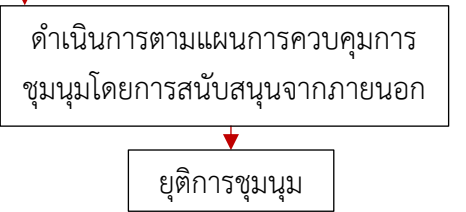
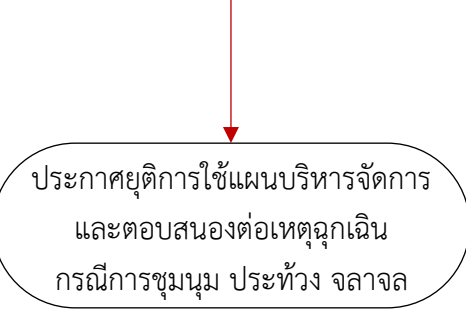
ตารางที่ 2.5 (ต่อ) ขั้นตอนการปฏิบัติการควบคุมเหตุการณ์

ลำดับ	เหตุการณ์	บทบาทหน้าที่
6	 ควบคุม ดูแลพื้นที่ ประเมินสถานการณ์ ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ และ วางแผนเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุม	หัวหน้าทีมปฏิบัติการ สั่งการหน่วยต่าง ๆ ควบคุมดูแลพื้นที่ ประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ และวางแผนเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุม
7	 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เหมาะสม ทันเหตุการณ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ	หัวหน้าทีมสื่อสารและประชาสัมพันธ์ วางแผนการสื่อสาร ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ดูแลการประกาศ แจ้งข้อมูล และรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้ง ประกาศแจ้งเตือนเหตุแก่ผู้อยู่ข้างเคียงรับทราบ
8	 บริหารจัดการงบประมาณฉุกเฉิน	หัวหน้าทีมงบประมาณฉุกเฉิน จัดเตรียมเบิกจ่าย งบประมาณฉุกเฉินที่จำเป็นสำหรับการตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉิน
9	 สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น อำนาจ ความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ	หัวหน้าทีมสนับสนุน จัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อเตรียมพร้อมสนับสนุนช่วยเหลือในทุกด้าน
10	 ควบคุมความปลอดภัยในพื้นที่ อำนาจความสะดวก	หน่วยควบคุมความปลอดภัย - ควบคุมพื้นที่ป้องกันผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปยังพื้นที่โดยสุ่มเสี่ยง - อำนาจความสะดวกด้านการจราจร และสื่อสารการอพยพไปยังเส้นทางที่ปลอดภัยแก่ผู้ชุมนุม
11	 วิเคราะห์ความเสี่ยงและผลกระทบ	หน่วยประเมินสถานการณ์ - วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางการรับมืออย่างเหมาะสมและปลอดภัย รวมทั้งทีมเจ้าหน้าที่จากภายนอกและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการวิกฤต
12	 ปฐมพยาบาลและนำส่งตัว รักษาต่อยังโรงพยาบาล	หน่วยการแพทย์ฉุกเฉิน สั่งการ - ปฐมพยาบาลเบื้องต้น หากมีผู้บาดเจ็บ และส่งตัวรักษาต่อยังโรงพยาบาล

A

ตารางที่ 2.5 (ต่อ) ขั้นตอนการปฏิบัติการควบคุมเหตุการณ์

ลำดับ	เหตุการณ์	บทบาทหน้าที่
13		หน่วยส่งเสริมปฏิบัติการ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ และชี้แนะหรือนำทางไปยังพื้นที่ปลอดภัยที่จัดเตรียมไว้ และควบคุมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผ่านกล้องวงจรปิด พร้อมให้ข้อมูลเมื่อได้รับการร้องขอ
14		หน่วยเจรจาและแก้ไขความขัดแย้ง ดำเนินการประสานงานกับตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุม หรือแกนนำเพื่อเจรจาหาทางออกได้และลดระดับความรุนแรงลง อาจทำข้อตกลงร่วมกัน และแจ้งรายงานผลต่อผู้อำนวยการกลางต่อไป <u>กรณีไม่สามารถหาทางออกได้</u> ด้วยเหตุแกนนำหรือตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมไม่ยอมรับข้อเสนอ ได้ข้อยุติที่ไม่สมดุล เหตุฉุกเฉินยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น หรือมีการรวมกลุ่มผู้ชุมนุมขนาดใหญ่จนเกินความสามารถของมหาวิทยาลัย
15		หน่วยบรรเทาและฟื้นฟู สำรวจ ตรวจสอบ รวบรวมข้อมูล บันทึกผลกระทบ และประเมินผลการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน เพื่อถอดบทเรียนและปรับปรุงแผน
16		หน่วยงานภายนอก เข้าสู่แผนการควบคุมการชุมนุมโดยการสนับสนุนจากภายนอก โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ภาพลักษณ์องค์กรเป็นสำคัญ
17		ผู้อำนวยการกลางฯ ประกาศแจ้งยุติแผนบริหารจัดการและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินกรณีการชุมนุมประท้วง จลาจล - ประชุมนัดหมายผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปผลและเข้าสู่การฟื้นฟู - ดำเนินการตามกฎหมาย กรณีที่พบว่ามีการกระทำความผิดกฎหมาย

2.4 การฟื้นฟู (Recovery)

2.4.1 การประเมินและวางแผนฟื้นฟู

2.4.1.1 การสำรวจความเสียหาย

ภายหลังเหตุการณ์กลับเข้าสู่สภาวะปกติ อาจจัดตั้งทีมสำรวจที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากหลากหลายด้าน เช่น วิศวกร สาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย หรือการใช้เทคโนโลยี เช่น โดรน หรือแอปพลิเคชันสำหรับบันทึกข้อมูล เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการประเมิน เก็บข้อมูลอย่างละเอียดเกี่ยวกับอาคาร โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพย์สินที่ได้รับผลกระทบ

2.4.1.2 การจัดทำแผนฟื้นฟู

การระบุความเร่งด่วนในการซ่อมแซมหรือฟื้นฟู เช่น อาคารที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนควรได้รับการฟื้นฟูก่อน เป็นต้น และวางแผนลำดับขั้นตอนการฟื้นฟูให้ชัดเจน โดยแยกระยะเวลาออกเป็นระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว พร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานท้องถิ่นหรือองค์กรเอกชนที่สามารถสนับสนุนทรัพยากรได้

2.4.2 การฟื้นฟูพื้นที่และทรัพยากร

2.4.2.1 การทำความสะอาดและซ่อมแซม

การจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญ หรือการใช้อุปกรณ์เฉพาะทางสำหรับการเคลียร์พื้นที่ เช่น เครื่องจักรหนักสำหรับเคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวาง การตรวจสอบโครงสร้างอาคารเพื่อความปลอดภัยก่อนการใช้งาน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีรอยแตกร้าวหรือเสียหายจากความรุนแรง

2.4.2.2 การจัดหาทรัพยากรเพิ่มเติม

การจัดซื้อหรือเช่าทรัพยากรที่จำเป็น เช่น วัสดุซ่อมแซม อุปกรณ์สำนักงานที่เสียหาย และการจัดตั้งคลังทรัพยากรสำรองสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินในอนาคต

2.4.2.3 การฟื้นฟูระบบบริการและสาธารณูปโภค

การประเมินความพร้อมของระบบไฟฟ้า น้ำประปา และการสื่อสารในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ รวมทั้งการคืนสภาพพื้นที่สำหรับการเรียนการสอน เช่น การตรวจสอบความสะอาดของห้องเรียน

2.4.3 การฟื้นฟูจิตใจและความเชื่อมั่น

2.4.3.1 การให้คำปรึกษาและดูแลจิตใจ

การจัดตั้งทีมจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาเพื่อให้บริการคำปรึกษาสำหรับนักศึกษาและบุคลากรที่ได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจ หรืออาจจัดให้มีพื้นที่ปลอดภัย (Safe Space) สำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้สึกและการเยียวยาจิตใจ

2.4.3.2 การสื่อสารโปร่งใส

การปรับปรุงหรือแก้ไขข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับการฟื้นฟูผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น อีเมล เว็บไซต์ และการประชุม มุ่งเน้นการสื่อสารที่สร้างความมั่นใจและลดความวิตกกังวล เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยในอนาคต

2.4.4 การประเมินผลและถอดบทเรียน

2.4.4.1 สรุปผลการฟื้นฟู

จัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงาน เช่น ข้อดี ข้อเสีย ปัญหาที่พบ และแนวทางการปรับปรุง และนำเสนอรายงานต่อผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง

2.4.4.2 ปรับปรุงแผนฉุกเฉิน

การจัดกิจกรรมหรือการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับทีมงานที่เกี่ยวข้องเพื่อถอดบทเรียน และระดมสมองเกี่ยวกับการพัฒนาแผนฉุกเฉิน และปรับปรุงคู่มือการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2.4.5 การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคี

การจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อเสริมสร้างความสามัคคี เช่น การอาสาทำความสะอาดพื้นที่ การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม หรือการจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักศึกษา บุคลากร และชุมชน ผ่านโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนาและเยียวยา

2.4.6 ระยะเวลาการดำเนินการ

เพื่อให้การดำเนินการฟื้นฟูเป็นไปตามลำดับขั้นตอนและเกิดการจัดการที่เป็นระบบ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินและฟื้นฟูสภาพกลับสู่ปกติอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจกำหนดระยะเวลาการดำเนินการ ดังตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 การกำหนดระยะเวลาการดำเนินการการฟื้นฟู

ระยะสั้น (1-7 วัน)	ระยะกลาง (1-4 สัปดาห์)	ระยะยาว (1-3 เดือน)
- สำรวจความเสียหาย - เคลียร์พื้นที่และให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น	- ซ่อมแซมโครงสร้างและคืนสภาพพื้นที่สำคัญ - ดำเนินการฟื้นฟูระบบบริการ	- ถอดบทเรียนและพัฒนามาตรการป้องกัน - สร้างโครงการระยะยาวเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ

บทที่ 3

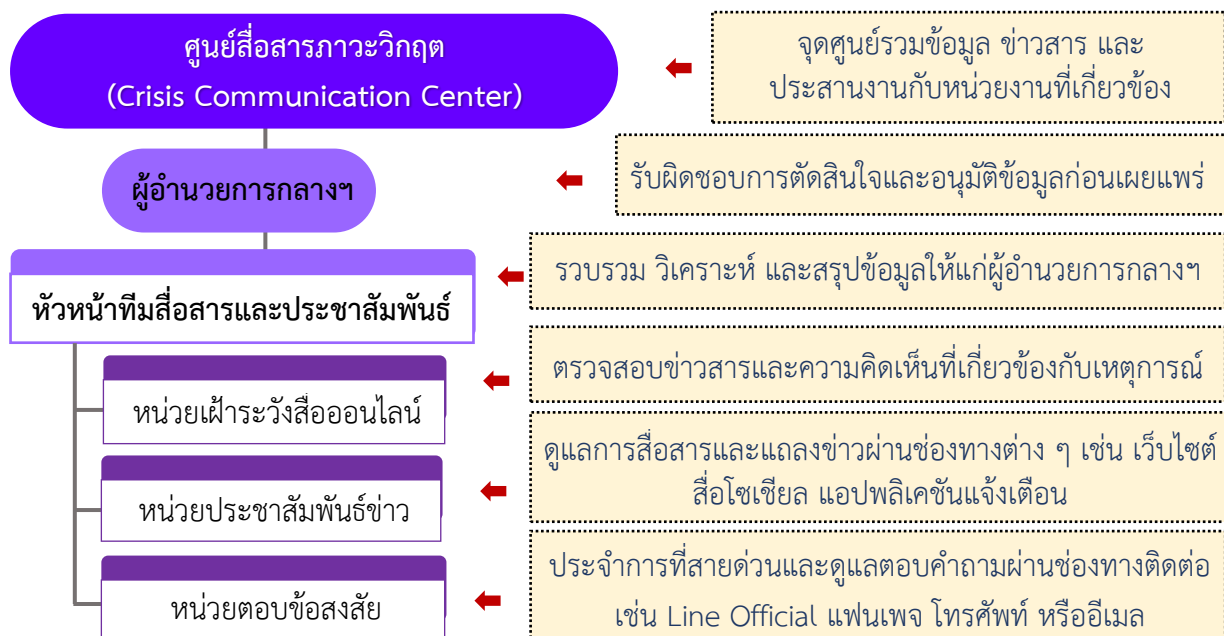
ระบบการสื่อสารและประสานงานในภาวะวิกฤต กรณีการชุมนุม ประท้วง และจลาจล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมื่อเกิดเหตุการณ์การชุมนุม ประท้วง หรือจลาจลขึ้น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การจัดการเหตุฉุกเฉินเป็นไปอย่างราบรื่น และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น สร้างความเชื่อมั่น และสนับสนุนการฟื้นฟูหลังวิกฤติได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกด้านของสถานการณ์ อีกทั้งการสื่อสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว และโปร่งใส ช่วยลดความตึงเครียด ป้องกันการแพร่กระจายของข้อมูลผิดพลาด และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้จัดการเหตุการณ์หรือผู้บริหาร และสร้างความเชื่อมั่นและรักษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งการจัดทำระบบการสื่อสารในภาวะวิกฤตมีความสำคัญ ดังนี้

- แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การชุมนุมและการตอบสนองอย่างต่อเนื่อง
- ลดความวิตกกังวลในกลุ่มนักศึกษา บุคลากร และประชาชน
- ประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงานภายนอก และสื่อมวลชน
- ป้องกันการแพร่กระจายข่าวลวง (Fake News) และให้ข้อมูลที่ถูกต้อง

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการการสื่อสารในภาวะวิกฤต เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของทีมนักประชาสัมพันธ์ หรือส่วนงานอาจพิจารณาจัดตั้งทีมสื่อสารในภาวะวิกฤต โดยดำเนินการตามโครงสร้างระบบบริหารจัดการและกำหนดบทบาทหน้าที่ ดังแผนผัง 2

แผนผัง 2 โครงสร้างระบบการสื่อสารในภาวะวิกฤต เมื่อเกิดเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจล

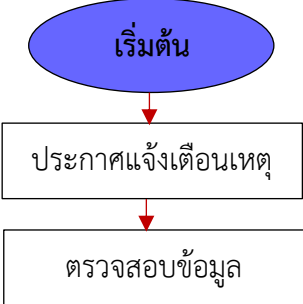
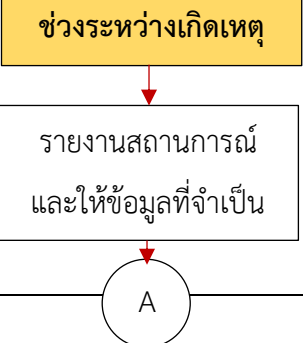

ตารางที่ 3.1 ช่องทางการสื่อสารในภาวะวิกฤต

การสื่อสารภายใน	การสื่อสารภายนอก
1) ข้อความแจ้งเตือนด่วน (Emergency Alerts) ใช้ SMS หรือแอปพลิเคชันมหาวิทยาลัยแจ้งสถานการณ์และคำแนะนำเบื้องต้น เช่น พื้นที่ควรหลีกเลี่ยง หรือเวลาการปิดพื้นที่ 2) การประชุมด่วนออนไลน์ จัดประชุมด่วนสำหรับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินสถานการณ์	1) เว็บไซต์มหาวิทยาลัย คอยอัปเดตสถานการณ์และคำแนะนำทุก 1-2 ชั่วโมง 2) โซเชียลมีเดีย ใช้ Facebook, Twitter, Tiktok และ Line Official แจ้งข้อมูลสำคัญ เช่น ข้อความยืนยันสถานการณ์ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ และคำแนะนำด้านความปลอดภัย เป็นต้น
แถลงข่าว	
จัดการแถลงข่าวในช่วงเช้าและเย็น เพื่ออัปเดตสถานการณ์แก่สื่อมวลชนและประชาชน	

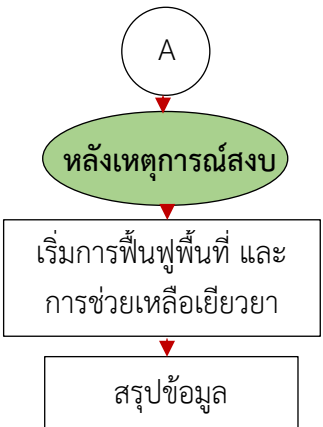
3.1 ขั้นตอนการสื่อสารในภาวะวิกฤต

ตารางที่ 3.2 ลำดับขั้นตอนการสื่อสารในภาวะวิกฤต

ลำดับ	เหตุการณ์	การดำเนินการ
1		1. ประกาศแจ้งเตือนด่วนแก่กลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางที่รวดเร็วที่สุด (SMS หรือ Line) 2. ตรวจสอบข้อมูลสถานการณ์จากทีมปฏิบัติการ เช่น - จำนวนผู้ชุมนุม / แกนนำ - สถานที่ที่ได้รับผลกระทบ - การพกพาอาวุธ
2		3. แจ้งอัปเดตสถานการณ์ทุก 1-2 ชั่วโมงผ่านเว็บไซต์และโซเชียลมีเดีย 4. จัดส่งข้อมูลการปฏิบัติงานและมาตรการตอบสนองแก่ผู้อำนวยการกลางๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5. ตอบข้อสงสัยของนักศึกษา บุคลากร และประชาชนผ่านสายด่วนหรือโซเชียลมีเดีย

ตารางที่ 3.2 (ต่อ) ลำดับขั้นตอนการสื่อสารในภาวะวิกฤต

ลำดับ	เหตุการณ์	การดำเนินการ
3		6. แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยของพื้นที่และมาตรการฟื้นฟู 7. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยาสำหรับผู้ได้รับผลกระทบ 8. สรุปบทเรียนจากเหตุการณ์เพื่อนำเสนอแก่ผู้อำนวยการกลางๆ

3.2 แนวทางปฏิบัติที่สำคัญ

การสื่อสารในภาวะวิกฤตทุกข้อมูลที่เผยแพร่ต้องผ่านการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหน่วยประเมินสถานการณ์ หรือทีมข้อมูลและประสานงาน โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่สำคัญจะต้องแจ้งรายงานโดยเร็วที่สุด เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และต้องใช้ภาษาที่สุภาพ ชัดเจน และสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่างข้อความสื่อสาร เช่น

3.2.1 ข้อความแจ้งเตือนเหตุการณ์ชุมนุมเบื้องต้น

“โปรดหลีกเลี่ยงพื้นที่ลานกิจกรรม A ตั้งแต่เวลา 12.00 น. เป็นต้นไป เจ้าหน้าที่กำลังดูแลสถานการณ์ ข้อมูลเพิ่มเติมจะอัปเดตทาง [เว็บไซต์มหาวิทยาลัย] และ Line Official”

3.2.2 ข้อความสื่อสารบนโซเชียลมีเดีย

“สถานการณ์ล่าสุด: การชุมนุมที่ลานกิจกรรม A อยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ไม่มีรายงานการบาดเจ็บ โปรดติดตามข้อมูลเพิ่มเติมที่เว็บไซต์ www.cmu.ac.th”

3.2.3 การประเมินผลหลังการสื่อสาร

เมื่อเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง หรือจลาจล ยุติลง มหาวิทยาลัยอาจดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาและบุคลากรเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสื่อสารผ่านการใช้แบบสอบถาม เพื่อประเมินและปรับปรุงกระบวนการสื่อสารในภาวะวิกฤตให้เหมาะสมและดียิ่งขึ้น โดยอาจครอบคลุมเนื้อหา เช่น

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ช่องทางการสื่อสารที่รับทราบข้อมูล

- ระยะเวลาการแจ้งเตือนและการบริหารจัดการสถานการณ์
- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภายหลังจากสำรวจความคิดเห็นเสร็จสิ้น ให้ดำเนินการสรุปข้อมูล จัดประชุม เพื่อประเมินปัญหา ถอดบทเรียนและปรับปรุงแผนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2551). พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2551. สืบค้นจาก <https://council.cmu.ac.th/co-static/document/act/cmu-act-2551.pdf>
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2566). ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การขออนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ภายในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2566). สืบค้นจาก <https://www.soc.cmu.ac.th/file/document/20230630-709471ba-6956-4a63-b3f2-67d8f59bee36.pdf>
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง. (n.d.). แผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ: กรณีการเผชิญเหตุชุมนุม ประท้วง จลาจล. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นจาก <https://lampang.tu.ac.th/uploads/lampang/code/mis/mis-data/mis04/mis04-data04.pdf>
- สำนักงานพัฒนานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (n.d.). คู่มือปฏิบัติงานรองรับภาวะฉุกเฉินกรณีเกิดการจลาจล (มือบ). สืบค้นจาก <http://www.psdg.mhesi.go.th/paper3/pm19.pdf>
- Le Bon, G. (กุสตาฟ เลอ บง). (n.d.). *Psychology of crowds* (จิตวิทยาฝูงชน) (แปลโดย Mr.Lawrence10, พิมพ์ครั้งที่ 1. สืบค้นจาก <https://mp-static.se-ed.com/e-book-audio/q8hdc5vubsbomfhx4lhe/e-book/ihqbmat1>

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1

การขออนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ภายในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ตระหนักถึงสิทธิ เสรีภาพ และความรับผิดชอบต่อการชุมนุมภายใต้ขอบเขตของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย จึงมีประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การขออนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ภายในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกาศ ณ วันที่ 13 มิถุนายน 2566 เพื่อดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนผู้มาติดต่อ รวมทั้งทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการกำหนดแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ที่ประสงค์จะจัดกิจกรรมการชุมนุมภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยื่นคำขอใช้พื้นที่เพื่อจัดกิจกรรมผ่านแอปพลิเคชัน CMU MOBILE ก่อนการจัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง และต้องได้รับอนุมัติก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง และจะต้องยุติการจัดกิจกรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด
2. การจัดกิจกรรมการชุมนุม จะต้องปฏิบัติตามแนวทางให้เกิดความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย ดังนี้
 - 2.1 ชุมนุมโดยสันติ ปราศจากอาวุธ ไม่ใช้กำลัง และเป็นกิจกรรมที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการนำไปสู่ความขัดแย้งหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น และต้องไม่มีบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ นักศึกษา นักเรียน และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าร่วมการชุมนุม กรณีเกิดการจลาจลเสียหายให้ผู้ทำการยื่นขอใช้พื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบ
 - 2.2 ไม่พาดพิงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม
 - 2.3 ไม่เป็นการขัดขวางการใช้พื้นที่ของบุคคลอื่นเกินสมควร หรือเป็นการกีดขวางทางเข้าออกหรือรบกวนการเรียน การสอน หรือการปฏิบัติงาน หรือการให้บริการของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 - 2.4 ไม่ทำการบุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลายซึ่งทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 - 2.5 ให้ความร่วมมือแก่เจ้าหน้าที่ที่ดูแลการใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมฯ และพนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่หรือกฎหมาย
 - 2.6 การแสดงออกของผู้ร่วมกิจกรรมการชุมนุมฯ ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
 - 2.7 การแสดงออกของผู้ร่วมกิจกรรมการชุมนุมฯ ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย ข้อบังคับระเบียบ ประกาศของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้ การแสดงออกที่ขัดต่อกฎหมาย ถือเป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคล

- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อนุญาตให้ใช้พื้นที่ศาลาอ่างแก้ว หรือลานสังคีต เป็นพื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมฯ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ นาฬิกา ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในการจัดกิจกรรมการชุมนุมฯ อย่างเคร่งครัดและไม่อนุญาตให้ใช้พื้นที่นอกเหนือจากกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตให้จัดขึ้น
ล่วงหน้าแล้ว
- ให้อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ เพื่อให้การตามประกาศนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีระเบียบตามมหาวิทยาลัยทราบ

รูป 2 ขั้นตอนการยื่นคำร้องขอจัดกิจกรรมการชุมนุม

ขั้นตอนการยื่นคำร้องขอจัดกิจกรรมการชุมนุม CMU CHANG MAI UNIVERSITY

1 เข้า Application CMU MOBILE

2 กดเลือกเมนู Service

- Other Services
- คำร้องขอจัดกิจกรรมชุมนุม

3 เมื่อกดเข้าไปในเมนูคำร้องให้กด "เพิ่มคำร้อง"

4 ศึกษาคำชี้แจง/ข้อแนะนำ แล้วกดรับทราบ

5 กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน จากนั้นกดยืนยันขออนุญาตใช้พื้นที่

6 ศึกษาข้อตกลงฯ และกดรับทราบ ยืนยันขออนุญาตใช้พื้นที่

ข้อตกลงของผู้นำกิจกรรมการชุมนุม
 ผู้นำกิจกรรมการชุมนุมฯ ควรและพึงปฏิบัติตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การอนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.อ. ฉบับที่ ๓๖๖ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ลงวันที่ ... ตุลาคม ๒๕๖๖ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

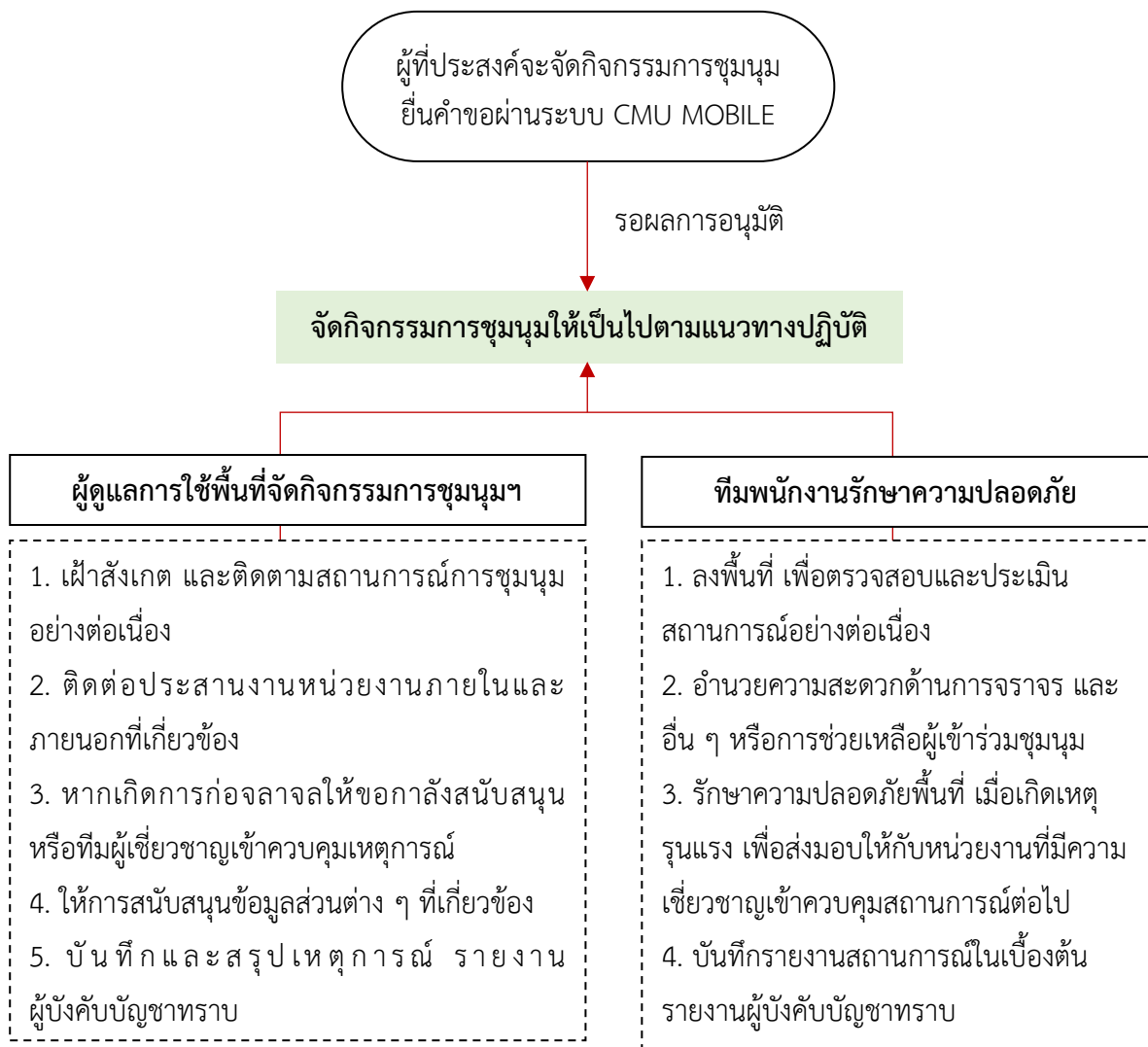
7 เมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว ให้ติดตามผลการพิจารณาจาก Application CMU MOBILE และทาง E-mail

8 ปฏิบัติตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การขออนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฯ ภายในพื้นที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อย่างเคร่งครัด

(ที่มา: ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การขออนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ภายในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

แผนผัง 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการชุมนุม

ภาคผนวกที่ 2

กฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน

ตารางที่ 1 กฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย/ข้อกำหนดอื่น ๆ /ประกาศ
1	พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2551
2	ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง การขออนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการชุมนุมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ภายในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2566)

ภาคผนวกที่ 3

แบบรายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ทั้งภายใน และภายนอก

ตารางที่ 2 รายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินทั้งภายในและภายนอก

รายชื่อ	ช่องทางการติดต่อ
	เบอร์โทรศัพท์
1. ศูนย์บริหารจัดการเมืองเพื่อความยั่งยืน มช.	053-943-161 053-941-160 – 1 053-944-949
1.1 งานรักษาความปลอดภัย มช.	053-941-191
2. ศูนย์บริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มช. (CMU SHE)	053-941-604
3. หน่วยงานภายนอก	
3.1 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงใหม่	053-221-470
3.2 งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลนครเชียงใหม่	053-259-000 053-234-444
3.3 งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลสุเทพ	053-329-191
3.4 งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองแม่เหียะ	053-276-491
3.5 สถานีตำรวจภูธรภูพิงคราชนิเวศน์ (ดูแลรับผิดชอบพื้นที่จัดการศึกษาหลัก (ฝั่งสวนสัก))	053-211-750
3.6 สถานีตำรวจภูธรเมืองเชียงใหม่ (ดูแลรับผิดชอบพื้นที่จัดการศึกษาดำบลแม่เหียะ และศูนย์ส่งเสริมพัฒนาพลังผู้สูงอายุ)	053-814313 - 4
3.7 สถานีตำรวจภูธรช้างเผือก (ดูแลรับผิดชอบฝั่งสวนดอก)	053-218-443
3.8 สถานีตำรวจภูธรนิคมอุตสาหกรรม จ.ลำพูน (ดูแลรับผิดชอบพื้นที่จัดการศึกษาหรือภูเขาย้อย)	053-582110
3.9 สถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสาคร (ดูแลรับผิดชอบพื้นที่จัดการศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร)	034-412-533
4. สายด่วน/เบอร์โทรฉุกเฉิน	
4.1 แจ้งเหตุอัคคีภัย	199
4.2 แจ้งเหตุด่วน เหตุร้าย	191
4.3 รถพยาบาล	1669
4.4 หน่วยกู้ภัย / กู้ชีพ	1154

ดัชนีข้อมูล

ก

กล้องวงจรปิด.....	19
กลุ่มผู้ชุมนุม.....	26
การกีดขวาง.....	34
การคุกคามทางการเมือง.....	11
การเคลื่อนไหวทางการเมือง.....	11
การจำกัดสิทธิ.....	11
การเจรจา.....	18
การตรวจสอบข้อเท็จจริง.....	31
การตอบสนองต่อผู้นำ.....	22
การเตรียมพร้อม.....	10
การแถลงข่าว.....	30
การทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก.....	17
การทำร้ายร่างกาย.....	24
การแทรกแซงทางการเมือง.....	11
การบรรเทาผลกระทบ.....	10
การบุกรุก.....	34
การประกาศ.....	18
การปะทะ.....	12
การฝึกซ้อม.....	8
การแพร่กระจายของข้อมูล.....	29
การฟื้นฟู.....	10
การฟื้นฟูจิตใจ.....	27
การเมือง.....	8, 11, 38
การเยียวยาจิตใจ.....	27
การร้องเรียน.....	12
การเลือกตั้ง.....	11
การแลกเปลี่ยนความรู้สึก.....	27
การวางแผน.....	8
การวิเคราะห์สถานการณ์.....	8
การสนับสนุนฝ่ายการเมือง.....	11

การสร้างบรรยากาศที่สงบ.....	23
การสื่อสาร.....	17
การสื่อสารในภาวะวิกฤต.....	31
การสื่อสารโปร่งใส.....	28
การแสดงออกทางสังคม.....	7
การให้ความรู้.....	8
การให้คำปรึกษา.....	27
กำลังคน.....	8, 14
กิจกรรมการชุมนุม.....	36
แกนนำ.....	15, 26

ข

ข้อความแจ้งเตือนด่วน.....	30
ขอบเขตที่ปลอดภัย.....	22
ข้อบังคับ.....	34
ข่าว.....	12, 13, 18, 29, 30

ค

คลี่คลาย.....	17, 18
ความกล้าในกลุ่ม.....	23
ความขัดแย้ง.....	7
ความเชื่อมั่น.....	27
ความปลอดภัย.....	13
ความไม่เท่าเทียม.....	11
ความไม่โปร่งใส.....	11
ความยั่งยืน.....	11
ความยากจน.....	11
ความรุนแรง.....	7
ความไว้วางใจ.....	17
ความสงบเรียบร้อย.....	7, 17
ความสงบสุข.....	18
เคารพสิทธิเสรีภาพ.....	7

โครงสร้างอาคาร.....27

ม

โฆษณา.....23

ง

งบประมาณ..... 11, 19, 25

จ

จลาจล... 1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 21,
22, 23, 26, 29, 31, 43

จัดสรรทรัพยากร.....14

จำกัดเสรีภาพ.....11

จิตแพทย์.....27

จิตวิทยาฝูงชน.....22

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย.....24

ช

ชุมชน.....44

ชุมนุม.. 1, 2, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21,
22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 37, 43

ซ

โซเซียลมีเดีย.....30, 31

ด

ตรวจสอบข้อเท็จจริง.....18

ถ

ถอดบทเรียน.....28

ท

ทรัพย์สิน...2, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21,
24, 26, 27, 34

ทรัพยากรบุคคล..... 11

ทรัพยากรสำรอง..... 27

ทำลายทรัพย์สิน..... 24

ทีมข้อมูลและประสานงาน..... 24

ทีมสนับสนุน..... 25

ทีมสื่อสารในภาวะวิกฤติ..... 29

ทีมสื่อสารและประชาสัมพันธ์..... 25

น

นักจิตวิทยา..... 27

บ

บริหารจัดการ.....7

ปัญหาการเหตุฉุกเฉิน..... 14

ป

ปฏิบัติการร่วม..... 17

ปฐมพยาบาล..... 17

ประกาศ.....2, 12, 21, 23, 25, 26, 30, 34, 35, 37, 43

ประชาคม.....7

ประชาธิปไตย.....7

ประท้วง1, 2, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22,
23, 26, 29, 31, 43

ประเมินผล.....8, 11, 19, 26, 28, 31

ปรับปรุงแผนฉุกเฉิน..... 28

ปราศจากอาวุธ..... 34

ปลุกปั่น..... 24

ปัญหาสิ่งแวดล้อม..... 11

ผ

ผู้เชี่ยวชาญ	25, 27
ผู้ด้อยโอกาส	11
ผู้นำ	22, 23
ผู้นำชุมชน	23
ผู้อำนวยการ	15, 16, 18, 19, 24, 26, 30, 31
เผด็จการ	11

ฝ

ฝูงชน	22, 23
เผ่าระวัง	18

พ

พนักงานรักษาความปลอดภัย	34
พฤติกรรมของฝูงชน	22
พัฒนาแผนฉุกเฉิน	28
พันธกิจทางสังคม	11
พาดพิง	34
พื้นที่ปลอดภัย	27

ภ

ภาพลักษณ์	7, 12, 13, 14, 26, 29
ภาวะวิกฤต	31

ม

มาตรการฟื้นฟู	31
---------------------	----

ย

ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย	7
ยานพาหนะ	24

ร

ระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน	14
ระยะห่างระหว่างฝูงชน	23
รักษาชีวิต	17
รัฐธรรมนูญ	7, 34, 35, 37, 43
รายงานเหตุ	24
รุนแรง ... 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 27	

ด

ลดความตึงเครียด	16, 29
ละเมิดกฎหมาย	26
ละเมิดสิทธิ	11
ลานสังคีต	35

ว

ว้ายยั่ว	24
วิกฤต	10, 12, 18, 20, 22, 25, 29, 30, 31

ศ

ศาลาอ่างแก้ว	35
--------------------	----

ส

สถานการณ์ฉุกเฉิน	7, 13
สถานการณ์ลูกกลาม	18
สถาบันพระมหากษัตริย์	34
สภาวะปกติ	10
สมดุล	7, 17, 26
สังคมออนไลน์	12
สันติ	12, 14, 15, 34
สาธารณูปโภค	20, 27, 44

สื่อมวลชน	15, 18, 29, 30
สูญเสีย.....	7, 22
เส้นทางการเคลื่อนที่.....	23

ห

หน่วยการแพทย์ฉุกเฉิน	25
หน่วยควบคุมความปลอดภัย	16, 25
หน่วยเจรจาและแก้ไขความขัดแย้ง	26
หน่วยบรรเทาและฟื้นฟู.....	26
หน่วยประเมินสถานการณ์.....	25

หน่วยส่งเสริมปฏิบัติการ.....	26
เหตุการณ์ฉุกเฉิน	7
เหตุการณ์ไม่สงบ	7
เหตุฉุกเฉิน.....	1

อ

อันตราย.....	7, 8, 16, 17
อารมณ์หู่.....	22
อาวุธ.....	16, 23, 30, 34
อุปกรณ์เทคโนโลยี.....	19

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

1. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ฤกษ์เกรียงไกร

รองอธิการบดี

คณะทำงานจัดทำเนื้อหา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นัทธี สุริย์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.กัมปนาท วังแสน
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร แซ่มประเสริฐ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลงกรณ์ คูตระกูล
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ฐิติวุฒิ บุญยวงศ์วิวัชร
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.วิทวัส สุรวัฒนสกุล
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พญ.จันทจุฬา ภานูมาสวิวัฒน์
8. นายธันว์ วิสิทธิ์พานิช
9. นายสุเมธ สารศรี
10. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

รักษาการแทนผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการ
ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อมในการทำงาน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (CMU SHE)

รองผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการความ
ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน
การทำงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศูนย์บริหารจัดการเมืองเพื่อความยั่งยืน

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ผู้เชี่ยวชาญการจัดการภาวะวิกฤต

ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์

ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์

กองกฎหมาย

กองพัฒนานักศึกษา

ศูนย์ CMU SHE

